

LĀB APBALVOJUMU GODA ZĪME "CILVĒKA LAIKS" UN ATZINĪBAS ZĪME" NOLIKUMS

APSTIPRINĀTS ar Latvijas Ārstu biedrības
2009. gada 29. septembra valdes lēmumu Nr. 2
(protokols Nr. 2009/12) un 2009. gada 20. jūnija
Latvijas Ārstu biedrības konferences lēmumu Nr. 2
(protokols Nr. 2009/2)

I nodaļa. Vispārīgie noteikumi

1. Šis nolikums nosaka Latvijas Ārstu biedrības (turpmāk tekstā – LĀB) apbalvojumu nodibināšanas mērķi, apbalvojumu veidus, piešķiršanas nosacījumus, izvirzīto kandidātu ierosināšanas, izvērtēšanas kārtību, apbalvojuma pasniegšanas un nēsāšanas kārtību.
2. LĀB apbalvojumi to nozīmīguma secībā ir:
 - 1) I pakāpes Goda zīme „Cilvēka laiks”;
 - 2) II pakāpes Goda zīme „Cilvēka laiks”;
 - 3) Atzinības zīme – „Sudraba nozīme”.
3. LĀB Goda zīmes devīze ir „Tempus Hominis”, latviešu valodā – „Cilvēka laiks”.
4. LĀB Goda zīmes nodibinātas kā oficiāls atzinības un pateicības izteikums par sasniegumiem pasaules vai Latvijas medicīnas attīstībā, kā arī par izcilu ieguldījumu Latvijas medicīnā un tās attīstībā. LĀB Goda zīme var tikt pasniegta arī medicīnas darbiniekiem par sevišķiem nopelniem klīniskajā darbā, kā arī citu darbības jomu pārstāvjiem par ievērojamu atbalstu medicīnas nozarei Latvijā.
5. LĀB apbalvojumi nodibināti 2009. gadā.
6. LĀB apbalvojumu piešķiršana nerada apbalvotajiem nekādas priekšrocības.
7. Goda zīmju un diplomu izgatavošanas izdevumus sedz LĀB, izņemot III nodaļas 10. punktā minēto gadījumu.

I nodaļa. LĀB apbalvojumu veidi

1. LĀB I pakāpes Goda zīme ir medaļa (48 mm diametrā un 1,7 mm bieza) sudraba astoņstūru zvaigznes veidā ar sarkanā krāsā emaljētu virspusi, sudraba apmali un nelielām līnijām uz zvaigznes centru no katra stara; medaļas centrā vertikāli izvietots smilšu pulksteņa simbols 26 x 29 mm no caurspīdīgas emaljas, ar platāko daļu uz augšpusi, tā sānos apzeltīti liepu ziedi, biezums 1,2 mm. Medaļu stiprina ar adatu 55 mm platā lentē, kas krāsota līnijās – sarkani balti sarkani nacionālās krāsās ārējā daļā un oranži dzeltenī baltās krāsās vidusdaļā. I pakāpes Goda zīmi nēsā ap kaklu (1. pielikums).
2. LĀB II pakāpes Goda zīmei ir divi veidi:
 - 2.1.pirmais – II pakāpes Goda zīme ir medaļa (45 mm diametrā un 1,5 mm bieza) sudraba liepu lapu vainaga (8 lapas) veidā, medaļas centrā vertikāli izvietots smilšu pulksteņa simbols 26 x 29 mm no caurspīdīgas zilgas emaljas ar platāko daļu uz augšpusi, tā sānos apzeltīti liepu ziedi, biezums 1,2 mm. Medaļa piestiprināma ar speciālu stiprinājumu pie apģērba (2. pielikums);
 - 2.2.otrais – II pakāpes Goda zīme ir piekariņa formā veidots ovāls sudraba vairogs saulstaru rotā 34 x 22 mm, kura biezums 1,2 mm. Vairoga centrā vertikāli izvietots smilšu pulksteņa simbols 26

x 29 mm no caurspīdīgas emaljas, ar platāko daļu uz augšpusi, tā sānos apzeltīti liepu ziedi, biezums 1,2 mm. Goda zīme nēsājama ap kaklu 45 cm garā sudraba ķēdītē (3. pielikums); 2.3.abi Goda zīmju veidi ir vienādas nozīmes un liecina par vienādu atzinību. Ar Goda zīmi apbalvotām sievietēm ir tiesības izvēlēties vienu no II pakāpes Goda zīmju veidiem.

3. LĀB Atzinības zīme ir sudraba nozīme ar Latvijas Ārstu biedrības abreviatūru LĀB. Apbalvojums piespraužams pie apģērba ar tauriņtipa aizdari. (4. pielikums).

4. Goda zīmju reversa centrā iegravēts Goda zīmes kārtas numurs.

5. Kopā ar LĀB apbalvojumu tiek pasniegts LĀB Sudraba sertifikāts:

5.1.kopā ar I un II pakāpes Goda zīmēm apbalvotajiem pasniedz arī sertifikātu A4 formāta diploma formā, uz tā rakstīts: „Latvijas Ārstu biedrība izsaka savu atzinību par izciliem sasniegumiem medicīnā un apbalvo (vārds, uzvārds) ar I vai II pakāpes (tiek norādīta atbilstošā pakāpe) Goda zīmi „Tempus Hominis”.” Diplomā tiek norādīta vieta, datums, apbalvojuma numurs, to paraksta LĀB prezidents un LĀB Ordeņa domes kanclers (5. pielikums).

5.2.Kopā ar LĀB Atzinības zīmēm apbalvotajiem pasniedz sertifikātu A5 formāta diploma formā, uz tā rakstīts: „Latvijas Ārstu biedrība izsaka savu atzinību par izciliem sasniegumiem medicīnā un apbalvo (vārds, uzvārds) ar Atzinības zīmi „Sudraba nozīme”.” Diplomā tiek norādīta vieta, datums, apbalvojuma numurs, to paraksta LĀB prezidents (6. pielikums).

6. LĀB apbalvojumiem ir zīmogs, tas tiek uzspiests uz attiecīgā sertifikāta.

II nodaļa. LĀB Ordeņa dome

1. LĀB Ordeņa dome pārzina ar apbalvojumiem saistītos jautājumus.
2. Ordeņa dome izskata iesniegtos ierosinājumus par apbalvošanu un citus ar apbalvojumiem saistītos jautājumus.
3. Ordeņa dome pieņem lēmumu par personas apbalvošanu ar LĀB Goda zīmi. Ordeņa domes lēmumus paraksta Ordeņa domes kanclers.
4. Ordeņa domes sastāvā ir kanclers un 6 locekļi, kas jau iepriekš saņēmuši LĀB Goda zīmes.
5. Ordeņa domes kancleru un locekļus ieceļ LĀB valde uz savu pilnvaru laiku, taču ne ilgāku par trim gadiem. Par Ordeņa domes locekļiem un kancleru var būt tikai Latvijas pilsoņi.
6. Ordeņa domes kancleru un locekļus no viņa pienākumiem pirms termiņa var atbrīvot LĀB prezidents pēc valdes lēmuma vai pēc attiecīgā locekļa personiska lūguma. Ordeņa domes kanclera un locekļu pilnvaras beidzas viņu nāves gadījumā.
7. Ordeņa domes sēdes sasauc kanclers, sēdes ir pilntiesīgas, ja tajās piedalās Ordeņa domes kanclers un vismaz 4 Ordeņa domes locekļi. Sēdes vada Ordeņa domes kanclers. Ordeņa domes sēdes ir slēgtas.

8. Ordeņa dome lēmumu var pieņemt tikai gadījumā, ja vairākums no klātesošiem balsstiesīgajiem balsojuši „par”. Balsstiesīgi ir Ordeņa domes kanclers un Ordeņa domes locekļi. Ja balsis dalās vienādi, tad izšķirīgā ir Ordeņa domes kanclera balss. Balsošana ir atklāta.

9. Ordeņa dome var pieņemt lēmumu par LĀB piešķirtā apbalvojuma anulēšanu, ja persona:

9.1. ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu atzīta par vainīgu tīšā noziedzīgā nodarījumā,

9.2. ir atteikusies no apbalvojuma pēc tā pasniegšanas un atdevusi to kopā ar dokumentiem Ordeņa domei,

9.3. pirms apbalvojuma pasniegšanas Ordeņa domei iesniegusi rakstveida iesniegumu par atteikšanos no piešķirtā apbalvojuma.

10. Ordeņa dome ir tiesīga pieaicināt konsultantus, ja tas nepieciešams jautājuma izlemšanai.

11. Ordeņa dome drīkst izdarīt grozījumus šajā nolikumā. Šādā gadījumā šie grozījumi jāapstiprina Latvijas Ārstu biedrības konferencei.

III nodaļa. LĀB apbalvojumu piešķiršana un pasniegšana

1. LĀB I pakāpes Goda zīme tiek piešķirta Latvijas un ārvalstu ārstiem par sevišķiem nopelniem Latvijas un pasaules medicīnas attīstībā, par ļoti nozīmīgu ieguldījumu Latvijas medicīnas attīstībā vai par mūža ieguldījumu Latvijas medicīnas attīstībā.

2. LĀB II pakāpes Goda zīme tiek piešķirta Latvijas un ārvalstu ārstiem, kā arī citu medicīnas nozaru speciālistiem par nopelniem Latvijas un pasaules medicīnas attīstībā, par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas medicīnas attīstībā, par ievērojamu atbalstu Latvijas Ārstu biedrībai un tās attīstībai, par lielu atbalstu Latvijas medicīnas zinātnei, izglītībai, klīniskai praksei. Izņēmuma gadījumā LĀB II pakāpes Goda zīme var tikt pasniegta ar medicīnu tieši nesaistītai personai par ļoti nozīmīgu ieguldījumu Latvijas medicīnas attīstībā.

3. LĀB Atzinības zīme – „Sudraba nozīme” – tiek piešķirta Latvijas ārstiem un medicīnas darbiniekiem, kā arī ar medicīnu saistītām personām par ieguldījumu Latvijas Ārstu biedrības darbā, par Latvijas ārstu kongresu un konferenču rīkošanu un speciālu ziņojumu nolasīšanu, par veiksmīgu darbu Latvijas medicīnas zinātnē, pedagoģijā un praksē. Ar LĀB Atzinības zīmi apbalvo Latvijas Ārstu biedrības prezidents vai LĀB valdes nozīmētais LĀB viceprezidents vai valdes loceklis.

4. Personu ar LĀB Goda zīmi apbalvo saskaņā ar Ordeņa domes lēmumu. Priekšlikumu apbalvot kādu personu ar Latvijas Ārstu biedrības Goda zīmi var iesniegt jebkurš Latvijas Ārstu biedrības biedrs. Priekšlikums LĀB sekretariātā iesniedzams rakstveidā, norādot:

- 1) ieteiktā apbalvojamā vārdu, uzvārdu, dzīvesvietu, ieņemamo amatu vai nodarbošanos;
- 2) dzīves aprakstu (curriculum vitae);
- 3) vispusīgu to nopelnu aprakstu, par kuriem ierosina apbalvot ar LĀB apbalvojumu;
- 4) iesniedzēja priekšlikumu, ar kuras šķiras LĀB apbalvojumu apbalvot;
- 5) iesniedzēja – fiziskās personas vārdu, uzvārdu, dzīvesvietu un ieņemamo amatu; juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;
- 6) iesniegumam par personas apbalvošanu ar LĀB apbalvojumu vēlams pievienot citu personu atsaukmes par apbalvošanai ieteikto personu;
- 7) iesniegumam par ārzemju personas apbalvošanu ar LĀB apbalvojumu nepieciešams pievienot LĀB prezidenta atzinumu vai LĀB valdes lēmumu.

5. Nevienam nav tiesību pašam lūgt, lai viņu apbalvo.

6. LĀB apbalvojumus pasniedz svinīgos apstākļos. Latvijas Ārstu biedrības Goda zīmju pasniegšanā piedalās Latvijas Ārstu biedrības prezidents vai Latvijas Ārstu biedrības valdes nozīmētais valdes loceklis. LĀB Goda zīmju pasniegšana notiek saistībā ar šādiem LĀB nozīmīgiem notikumiem:

- 1) Latvijas ārstu kongresu, kurš notiek ik pēc četriem gadiem jūnijā;
- 2) LĀB dibināšanas dienā – 16. septembrī;
- 3) LĀB pavasara konferencē;

- 4) Īpašos gadījumos, kad Latviju apmeklē izcilas personas pasaules medicīnā ar ļoti lielu nozīmi pasaules medicīnas attīstībā, – kongresā vai konferencē, ko šī ievērojamā persona apmeklē.
7. Ja personai, kas jau apbalvota ar II pakāpes Goda zīmi, tiek pasniegta I pakāpes Goda zīme, to var veikt par jauniem nopelniem, taču ne ātrāk kā pēc četriem gadiem. Jebkurai personai, kam ir LĀB Atzinības nozīme, var pasniegt I vai II pakāpes Goda zīmi bez laika ierobežojuma.
8. Goda zīmes I un II pakāpes apbalvojumiem ir skaita ierobežojumi kalendārajā gadā – ne vairāk kā trīs I pakāpes apbalvojumi kalendārā gada laikā un ne vairāk kā trīsdesmit II pakāpes apbalvojumi kalendārā gada laikā. LĀB Atzinības zīmes pasniegšanai ierobežojumu nav.
9. Latvijas Ārstu biedrības Atzinības zīmi pasniedz Latvijas Ārstu biedrības prezidents vai Latvijas Ārstu biedrības valdes nozīmēts valdes loceklis svinīgos apstākļos – Latvijas ārstu kongresos, konferencēs, valdes sēdēs.
10. Apbalvojuma nozaudēšanas gadījumā apbalvotajam ir pienākums par to ziņot LĀB Ordeņa domei. Apbalvotajai personai ir iespējams atjaunot nozaudēto apbalvojumu. Ar apbalvojuma atjaunošanu saistītos izdevumus sedz apbalvotā persona no saviem līdzekļiem.
11. Ja persona, kurai piešķirts LĀB apbalvojums, mirusi starplaikā no apbalvošanas lēmuma pieņemšanas līdz apbalvojuma pasniegšanas dienai, LĀB Goda zīmi saņem glabāšanā apbalvotā tuvākie piederīgie.
12. LĀB apbalvojumus pēc nāves nepiešķir.
13. Dažādu iemeslu dēļ nepasniegtos LĀB apbalvojumus, kā arī pēc pasniegšanas atpakaļ saņemtos LĀB apbalvojumus glabā Ordeņa dome.
14. LĀB I un II pakāpes Goda zīmju saņēmēju īsbiogrāfiju un portretu publicē žurnāls „Latvijas Ārsti”.

IV nodaļa. Apbalvojumu reģistrēšana

1. Piešķirtie apbalvojumi tiek reģistrēti atsevišķā apbalvojumu reģistrācijas žurnālā, kurā apbalvotais parakstās par apbalvojuma saņemšanu.
2. Piešķirtie apbalvojumi tiek numurēti, apbalvojumu numurs ir rakstīts diplomā – diploma un apbalvojuma numurs ir viens un tas pats numurs.

V nodaļa. LĀB apbalvojumu nēsāšana

1. LĀB I un II pakāpes Goda zīmes ikdienā nenēsā, tās nēsā tikai svinīgos gadījumos un oficiālos pasākumos pie attiecīga tērpa. Gadījumā, ja persona apbalvota ar I un II pakāpes Goda zīmi, svinīgos gadījumos nēsājama tikai I pakāpes goda zīme.
2. Ikdienā nēsājama LĀB Atzinības zīme. Vienlaikus ar I vai II pakāpes Goda zīmi LĀB Atzinības zīme nav nēsājama.
3. I pakāpes Goda zīmi nēsā ap kaklu.
4. II pakāpes Goda zīmes pirmo variantu nēsā piespraustu krūšu kreisajā pusē pie apģērba, otro variantu nēsā kā piekariņu kaklā sudraba ķēdītē.

5. Atzinības zīmi – “Sudraba nozīmi” – nēsā piespraustu pie apģērba.

VI nodaļa. Pārejas noteikumi

1. Pirmā sastāva LĀB Ordeņa domi izveido 2009. gada jūlijā no 6. Latvijas Ārstu kongresā ar Goda zīmi apbalvotajiem, un to apstiprina Latvijas Ārstu biedrības valde 2009. gada septembrī (pieņemts 29.09.2009).

2. Pirmajos piecos gados LĀB apbalvojumu pasniegšanā piedalās Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācijas (AFA) valdes pārstāvis.